

Sikkerhetsdatablad

Sikkerhetsdatablad etter (EF) nr. 1907/2006

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET/BLANDINGEN OG AV SELSKAPET/FORETAKET**1.1. Produktidentifikator:****HARDVOKS-OLJE** (Liberon nr. 560)**1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot:**

Olje til treverk.

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet:

ALANOR AS

Tvervedveien 2-6, Skallevoll

Tel.: 33 36 29 70

Boks 2190

Faks: 33 36 29 71

N-3103 Tønsberg

Ansvarlig for sikkerhetsdatablad (e-post): post@alanor.no**1.4. Nødtelefonnummer:**

22 59 13 00 (Giftinformasjonssentralen)

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON**2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen:**

Brannfarlig og miljøfarlig væske med langtidseffekter. Gjentatt kontakt kan føre til sprø hud eller til revner i huden.

EF (Forskrifter om klassifisering, merking m.v.): R10 R52-53 R66 R67

CLP (Forordning 1272/2008):

Flam. Liq. 3;H226 Aquatic Chronic 3;H412 EUH066

2.2. Merkingselementer:

ADVARSEL

H226: Brannfarlig væske og damp.

H412: Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

P101: Dersom det er nødvendig med legehjelp, ha produktets beholder eller etikett for hånden.

P102: Oppbevares utilgjengelig for barn.

P210: Holdes vekk fra varme, varme overflater, gnister, åpen ild og andre antenningskilder. Røyking forbudt.

P271: Brukes bare utendørs eller i et godt ventilert område.

P501: Innhold/beholder leveres som avfall i samsvar med lokale forskrifter.

EUH066: Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.

2.3. Andre farer:

Inneholder tørrende oljer/alkyd. Risiko for selvantennelse. Søl og brukte filler samles og oppbevares i brannsikker avfallsbeholder, henges til tork ute eller brennes under oppsyn.

Innholdsstoffene er ikke PBT/vPvB i henhold til kriterier i REACH, VEDLEGG XIII.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER**3.2. Stoffblandinger:**

Vekt%	Navn	CAS	EC-nr.	Indeks-nr.	REACH-reg.nr.	Klassifisering
10-<25	Titandioksid*	13463-67-7	236-675-5	-	01-2119489379-17	EF/CLP: Ingen
10-<25	Hydrokarboner, C ₉₋₁₁ , n-alkaner, isoalkaner, sykliske, <2% aromater	64742-48-9	919-857-5	649-327-00-6	01-2119463258-33	EF: R10 Xn;R65 R66 R67 CLP: Flam. Liq. 3;H226 Asp. Tox. 1;H304 EUH066 STOT SE 3;H336
10-<25	Hydrokarboner, C ₁₀₋₁₃ , n-alkaner, isoalkaner, sykliske, <2% aromater	64742-48-9	918-481-9	649-327-00-6	01-2119457273-39	EF: Xn;R65 R66 CLP: Asp. Tox. 1;H304 EUH066
10-<25	Nafta (petroleum), hydrogenbehandlet tung	64742-48-9	265-150-3	649-327-00-6	01-2119463258-33	EF: R10 Xn;R65 R66 R67 CLP: Flam. Liq. 3;H226 STOT SE 3;H336 Asp. Tox. 1;H304 EUH066
2,5-<10	Nafta (petroleum), hydrogenavsvovlet tung	64742-82-1	265-185-4	649-330-00-2	01-2119458049-33	EF: R10 N;R51-53 Xn;R65 R66 R67 CLP: Flam. Liq. 3;H226 EUH066 Asp. Tox. 1;H304 STOT SE 3;H336 Aquatic Chronic 2;H411
<2,5	Zirkoniumoktoat	22464-99-9	245-018-1	-	01-2119979088-21	EF: Repr. Cat. 3;R63 CLP: Repr. 2;H361d

* Det finnes en norsk grenseverdi for stoffet.

Ordlyden av R- og H-setningene - se avsnitt 16.

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak:

- Innånding: Bring personen i frisk luft. Lette tilfeller: Holdes i ro under oppsyn. Ved ubehag: Søk lege. Alvorligere tilfeller: Bevisstløse legges i stabilt sideleie med hodet lavt og holdes varme. Puster ikke vedkommende, gis kunstig åndedrett. Ring straks etter lege og ambulanse.
- Hud: Fjern tilsølte klær. Skyll huden og vask grundig med vann og såpe. Smør huden inn med håndkrem. Ved hudutslett, sår eller andre hudplager: Søk lege.
- Øyne: Skyll straks med vann eller saltvann. Evt. kontaktlinser fjernes og øyet spiles godt opp. Ved fortsatt irritasjon: Søk lege.
- Svelging: Skyll straks munnen grundig og drikk rikelig vann. Holdes i ro under oppsyn. **Fremkall ikke oppkastning.** Intreffer oppkastning, holdes hodet lavt for å unngå mageinnhold i lungene. Ved ubehag: Søk lege.
- Forbrenning: Skyll med vann til smertene forsvinner. Under skyllingen fjernes klær som ikke har brent fast, fra det forbrente området. Er legebehandling nødvendig, fortsettes skyllingen til legen har overtatt behandlingen.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede:

Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud med rødme. Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig:

Ved kontakt med lege eller sykehus, vis dette sikkerhetsdatablad.

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Slokkingsmidler:

Skum, pulver eller kullsyre. Bruk ikke vann.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen:

Unngå innånding av røykgasser. Ved brann utvikles giftige gasser: Særlig karbonoksider.

5.3. Råd til brannmannskaper:

Bruk trykkluftmaske ved kraftig røykutvikling. Fjern om mulig beholderne eller kjøøl dem ned med vann.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner:

Bruk personlig verneutstyr - se avsnitt 8. Fjern antenningskilder. Begrens spredningen. Sørg for god utlufting.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø:

Helles aldri ut i kloakken - se avsnitt 12. Informer de lokale myndigheter ved utslipp i omgivelsene.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing:

Risiko for selvantennelse. Søl og brukte filler, tvist m.m. kan selvantenne under uheldige forhold. Disse må samles og oppbevares i tett tillukket brannsikker avfallsbeholder, henges til tork ute eller brennes under oppsyn og kontrollerte forhold. Skyll stedet hvor sølet oppsto grundig med vand. Fortsett behandling av søl - se avsnitt 13.

6.4. Henvisning til andre avsnitt:

Se ovennevnte.

AVSNITT 7: HÅNTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering:

Unngå innånding av damper. Arbeidsrom skal være godt ventilert. Unngå kontakt med hud, øyne og klær. Skift straks klær som er forurenset. Omhyggelig personlig hygiene er nødvendig. Dusj til bruk i nødsfall skal være tilgjengelig. Vask hender og forurensete områder med vann etter arbeidsslutt. Må aldri brukes i nærheten av flammer, gnister eller varme overflater. Røyking forbudt.

Forurensete klær skal oppbevares under vann inntil fjerning eller rensing kan finne sted. **MÅ IKKE TØRKE!** (etter inntørring er det brannfare ved kontakt med organisk materiale).

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter:

I godt tillukket beholder, i godt ventilert rom. Atskilt fra antenningskilder. Brannfare klasse B. Uvedkommende skal ikke ha adgang til oppbevaringsrommet.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r):

Se bruksområder – avsnitt 1.

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONBESKYTTELSE**8.1. Kontrollparametere:**

Grenseverdier (FOR 1358, 6.12.2011 med senere endringer):

5 mg/m ³	Titandioksid
50 ppm = 275 mg/m ³	White Spirit (aromatinnhold < 22 % (~Nafta og Hydrokarboner)
5 mg/m ³	Zirkoniumforb. (beregnet som Zr)

DNEL:	Eksposering	Verdi	Populasjon	Virkninger
Hydrokarboner C ₉₋₁₁	Langsiktige, dermal	208 mg/kg/d	Arbeider	Systemiske
	Langsiktige, inhalation	871 mg/m ³ /8h	Arbeider	Systemiske
	Langsiktige, dermal	125 mg/kg/d	Forbruker	Systemiske
	Langsiktige, inhalation	185 mg/m ³ /24h	Forbruker	Systemiske
	Langsiktige, oral	125 mg/kg/d	Forbruker	Systemiske
Zirkoniumoktoat	Langsiktige, dermal	6,49 mg/kg/d	Arbeider	Systemiske
	Langsiktige, inhalation	32,97 mg/m ³	Arbeider	Systemiske
	Langsiktige, dermal	3,25 mg/kg/d	Forbruker	Systemiske
	Langsiktige, inhalation	8,13 mg/m ³	Forbruker	Systemiske
	Langsiktige, oral	4,51 mg/kg/d	Forbruker	Systemiske
PNEC:	<u>Medium</u>	<u>Verdi</u>		
Zirkoniumoktoat	Ferskvann	0,36 mg/l		
	Sjøvann	0,036 mg/l		
	Ferskvannssediment	6,37 mg/kg		
	Sjøvann sediment	0,637 mg/kg		
	Jord	1,06 mg/kg		
	Renseanlegg (STP)	71,7 mg/l		

8.2. Eksponeringskontroll:

Forholdsregler for å hindre eksponering: Arbeidsrom skal være godt ventilert.

Personlig verneutstyr:

Innånding: Ved utilstrekkelig ventilasjon: Bruk godkjent vernemaske med kombinasjonsfilter type A (brunt - mot organiske damper) (EN 140). Filtrene har begrenset brukstid (skal skiftes). Les produsentens anvisninger.

Hud: Vernehansker av nitrilgummi. Gjennombruddstid: ca. 3 timer.
Altox har redusert hanskeguidens gjennombruddstid med en faktor på ca. 3, fordi standardtesten EN-374-3 er foretatt ved 23°C, mens temperaturen i hansken i praksis er ca. 35°C. Dessuten strekkes elastiske hansker ved bruk, så hanskeyykkelsen og dermed også gjennombruddstiden blir redusert.

Øyne: Tettsluttende vernebriller (EN 166) eller ansiktsskjerm (EN 175) ved risiko for sprut.

Begrensning og overvåking av miljøeksponering: Ingen spesifikke.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER**9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper:**

Utseende:	Tyktflytende veske
Lukt:	Karakteristisk
Luktgrense:	Ikke bestemt
pH:	Ikke bestemt
Smeltepunkt/smeltepunktintervall (°C):	Ikke bestemt
Kokepunkt/kokepunktintervall (°C):	Ikke bestemt
Dekomponeringstemperatur (°C):	Ikke bestemt
Flammepunkt (°C):	23-55
Fordampningshastighet:	Ikke bestemt
Antennelighet (fast stoff, gass):	Ikke relevant
Ekspløsjongrenser (vol% - vol%):	Ikke bestemt
Damptrykk (hPa, 20°C):	Ikke bestemt
Relativ damp tetthet:	Ikke bestemt
Relativ tetthet (g/cm ³ , 20°C):	0,99-1,01
Vannløselighet:	Ikke løselig
Fordelingskoeffisient: n-oktanol/vann:	Ikke bestemt
Selvantennelighet (°C):	Ikke bestemt
Viskositet (mm ² /s):	> 20,5
Ekspløse / oksiderende egenskaper:	Ikke relevant

9.2. Andre opplysninger:

Ikke relevant

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet:

Ingen data til rådighet.

10.2. Kjemisk stabilitet:

Brennbart. Avgitte damper kan antennes av for eksempel gnister, glør eller varme flater. Dampene kan skape eksplosive blandinger i forbindelse med luft. Kan drive langt til antenningskilder og gi tilbakeslag. Ved alminnelige temperaturer er dampene tyngre enn luft og kan spre seg langs golv mm.

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner:

Kan selvantenne under uheldige forhold.

10.4. Forhold som skal unngås:

Unngå dannelse av gnister, glør, oppvarming og sollys.

10.5. Uforenlige materialer:

Unngå sterke oksidasjonsmidler, syrer og baser.

10.6. Farlige nedbrytingsprodukter:

Ved oppvarming til meget høye temperaturer (spalting) utskilles meget giftige gasser: Særlig karbonoksider.

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger:

Fareklasse	Data	Test	Datakilde
Akutt giftighet:			
Inhalation	LC ₅₀ (rotte) > 4 mg/l/4h (Nafta/Hydrokarboner)	~ OECD 404	IUCLID
Dermal	LD ₅₀ (kanin) > 5000 mg/kg (Nafta/Hydrokarboner)	~ OECD 402	IUCLID
Oral	LD ₅₀ (rotte) > 5000 mg/kg (Nafta/Hydrokarboner)	~ OECD 401	IUCLID
Etsning/irritasjon:	Moderat irritasjon av hud, kanin (Nafta/Hydrokarboner) Ingen irritasjon av øyne, kanin (Nafta/Hydrokarboner)	Draize OECD 405	IUCLID IUCLID
Sensibilisering:	Ingen data.	-	-
CMR:	Ingen bevis for karcinogen effekt, dermal, mus (Nafta/Hydrokarboner) Ingen mutagen effekt, in vivo, rotte (Nafta/Hydrokarboner) Ingen reproduksjons- eller fosterskader, inhalation, rotte (Nafta/Hydrokarboner)	OECD 451 OECD 475 OECD 416/414	ECHA diss. ECHA diss. ECHA diss.

Opptaksveier: Lungene og mage-tarm-kanalen.

Symptomer:

Innånding: Innånding av damp kan gi anledning til irritasjon av luftveiene og kan gi ubehag, kvalme, hodepine og svimmelhet.

Hud: Kan virke irriterende og kan gi tørr eller sprukket hud.

Øyne: Kan irritere med rødme.

Svelging: Irritasjon av munn, hals og mage-tarm-kanalen. Store mengder kan gi symptomer som nevnt under "Innånding".

Kroniske effekter: Innånding av høye konsentrasjoner eller hyppig innånding av selv små mengder organisk løsemiddel kan gi skader på bl.a. lever, nyrer og sentralnervesystem. Gjentatt eksponering kan gi irritasjon, tørr og sprukket hud og evt. eksem. Zirkoniumoktoat mistenkes for å kunne gi fosterskader.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet:

Akvatisk	Data	Test (Medie)	Datakilde
Fisk	LC ₅₀ (Oncorhynchus mykiss, 96h) = 8,41 mg/l (Nafta)	OECD 203 (FW)	ECHA diss.
Krepsdyr	EC ₅₀ (Daphnia magna, 48h) = 4,7 mg/l (Nafta)	OECD 202 (FW)	ECHA diss.
Alger	EC ₅₀ (Pseudokirchnerella subcapitata, 72h) = 12,4 mg/l (Nafta)	OECD 201 (FW)	ECHA diss.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet:

Nafta/hydrokarboner er lett biologisk nedbrytbare (OECD 301 F).

12.3. Bioakkumuleringsevne:

Nafta – Mulighet for betydningsfull bioakkumulering. Log K_{ow} > 3.

12.4. Mobilitet i jord:

K_{oc} (Nafta): 60-229 (Moderat til stor mobilitet i jord forventes).

12.5. Resultater av PBT og vPvB vurdering:

Innholdsstoffene er ikke PBT/vPvB i henhold til kriterier i REACH, VEDLEGG XIII.

12.6. Andre skadevirkninger:

Ingen kjendte.

AVSNITT 13: DISPONERING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder:

Rester og avfall bør ikke tilføres avløpsnett, men leveres for avfallsbehandling til godkjent mottak.

FORSIKTIG: Søl og brukte filler samles og oppbevares i brannsikre avfallsbeholdere, henges til tork ute eller brennes under oppsyn.

EAL-Kode: 20 01 27 (rester) og 15 02 02 (granulat eller likn med blanding).

Avfallstoffnummer: 7051 (Maling, lim, lakk, løsemiddelbasert)

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1. FN-nummer: 1263

14.2. FN-forsendelsesnavn: MALING

14.3. Transportfareklasse(r): 3

14.4. Emballasjegruppe: III

14.5. Miljøfarer: Ingen.

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk: Ingen.

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket: Ikke relevant.

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM BESTEMMELSER

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen:

Barn og ungdom (personer under 18 år) skal ikke utføre arbeid med produktet.

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet:

Ingen CSR.

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Ordlyd på R- og H-setninger nevnt i avsnitt 2 og 3:

EUH066: Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.

H226: Brannfarlig væske og damp.

H304: Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene.

H336: Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.

H361d: Mistenkes for å kunne gi fosterskader.

H411: Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

R 10: Brannfarlig.

R 51-53: Giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

R 63: Fare for fosterskader kan ikke utelukkes.

R 65: Helsefarlig, kan forårsake lungeskader ved svelging.

R 66: Gjentatt kontakt kan føre til sprø hud eller til revner i huden.

R 67: Dampene kan føre til at man føler seg søvnig eller omtåket.

Forkortelser:

CMR = Carcinogenicity, mutagenicity, reproductive toxicity (kreftfremkallende, arvestoffskadelig og reproduksjonstoksisk virkning)

CSR = Chemical Safety Report

DNEL = Derived No-Effect Level

EC₅₀ = Effect Concentration 50 %

FW = Fresh Water

LC₅₀ = Lethal Concentration 50 %

LD₅₀ = Lethal Dosis 50 %

PBT = Persistent, Bioaccumulative, Toxic

PNEC = Predicted No-Effect Concentration

vPvB = very Persistent, very Bioaccumulative

Datakilder:

ECHA diss. = REACH Registreringsdossier fra ECHA's hjemmeside.

IUCLID = International Uniform Chemical information Database

Råd om særlig opplæring:

Materialet må kun brukes av personer som har fått grundig instruksjon i hvordan arbeidet skal utføres og som har kjennskap til innholdet i dette sikkerhetsdatabladet.

Endring i avsnitt:

Ikke relevant

Utarbeidet av: Altos a/s - Tonsbakken 16-18 - 2740 Skovlunde - Danmark Tel.: +45 38 34 77 98 / PH - Kvalitetskontroll: PW